

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

73014, м. Херсон, вул. Лютеранська, 4

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

м. Херсон

«08».06.2023

Старший слідчий відділу розслідування злочинів вчинених в умовах збройного конфлікту СУ ГУНП в Херсонській області майор поліції Кекух Максим Володимирович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1202223000000708 від 12.04.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч.1,2 ст.111, ч.2 ст.28, ч.2 ст.438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Нестерову Дмитру Євгеновичу, 09.02.1991 року народження, уродженцю м. Феодосія АР Крим, громадянину України, командирі підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ, зареєстрованому за адресою: АР Крим, м. Феодосія, бульвар Старшинова, 10, кв. 2, проживаючому за адресою: АР Крим, м. Феодосія, вул. Насипна, буд. 2, 17.07.2007 документований паспортом громадянина України серії ЕТ 084545 виданий Феодосійським МВ ГУМВС України в АР Крим, 29.04.2016 паспортом громадянина рф серії № 3914 номер 991750 виданий відділом УФМС росії по Республіці Крим і м. Севастополі в м. Феодосія, якому 18.02.2015 повідомлено про підозру за ч. 1 ст. 408 КК України у кп № 42015150410001155 від 18.02.2015 року

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- ч.1 ст.111 КК України - державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній

цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту;

- ч. 2 ст. 111 КК України - державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинені в умовах воєнного стану;

- ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України - порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисним вбивством, вчинені за попередньою змовою групою осіб.

Так, 24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН). До складу ООН входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй. Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями – № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави;

- застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них. Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є російська федерація.

Відповідно до ст.ст. 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

У зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади Російської Федерації та службових осіб з числа керівництва Збройних сил Російської Федерації, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону в порушення порядку встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і Збройних сил Російської Федерації як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам Російської Федерації, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних сил Російської Федерації вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних сил Російської Федерації, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території Російської Федерації службові особи генерального штабу Збройних сил Російської Федерації, на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб Збройних сил Російської Федерації, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей Російської Федерації, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних

та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

У подальшому, починаючи з 20.02.2014, на виконання свого злочинного плану військово-політичне керівництво Російської Федерації з використанням військовослужбовців Російської Федерації та інших спецпідрозділів розпочало здійснювати агресію та військові дії щодо України у відношенні її територіальної цілісності та забезпечення правопорядку. Зокрема, здійснено окупацію території АР Крим, створено терористичні організації «ДНР» та «ЛНР». При цьому, учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади Російської Федерації під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління частинами територій Донецької та Луганської областей України на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між Російською Федерацією та Україною з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

У подальшому, продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року Російською Федерацією визнано «Донецьку народну республіку» та «Луганську народну республіку» незалежними державами.

22 лютого 2022 року президент Російської Федерації, діючи згідно злочинного плану, до ради федерації направив звернення про використання Збройних сил Російської Федерації за межами держави, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05.00 год. президентом Російської Федерації оголошено про початок військової операції на території України.

Після цього, підрозділами збройних сил Російської Федерації, на виконання злочинного наказу представників влади Російської Федерації, всупереч вимог міжнародного законодавства, зокрема: частини 4 статті 2 Статуту ООН, Декларації Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року; резолюцій- № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить визначення агресії, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, та здійснено широкомасштабне військове вторгнення на територію України, яке триває до цього часу.

В ході даного вторгнення, підрозділами Збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, в порушення законів та звичаїв війни, що

передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, здійснюються спроби окупації міст на території України, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння і військового обладнання. При цьому, вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії Російської Федерації та її збройних формувань призводять до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

24 лютого 2022 року Указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на території України введено воєнний стан, який у подальшому неодноразово продовжувався.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Водночас, громадянин України Нестеров Дмитро Євгенович, 09.02.1991 року народження, перебуваючи на окупованій території Автономної Республіки Крим (точне місце знаходження досудовим розслідуванням не встановлено), достовірно знаючи про вищевказані обставини, які є загальновідомим фактом, за невстановлених досудовим розслідуванням обставин, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не раніше ніж з березня 2014 року та не пізніше 2016 року, діючи з прямим умислом, переслідуючи мету заподіяння шкоди суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній безпеці України, вступив на службу до збройних сил країни агресора – Російської Федерації, де з 2016 року проходить службу у військовій частині морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ.

У період з 24 лютого 2022 року Нестеров Д.Є. у складі збройних сил РФ, а саме очолюючи військовий підрозділ морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ, перетнув адміністративну межу між окупованою територією Автономної Республіки Крим та Херсонської області, приймаючи активну участь у широкомасштабній агресії та веденні бойових дій на боці РФ проти України, у тому числі до 07.03.2022 року (дата набуття чинності Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану» від 03.03.2022 року № 2113-IX).

Таким чином, Нестеров Дмитро Євгенович, 09.02.1991 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України - державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітетові,

територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту.

У період часу з 07.03.2022 року Нестеров Д.Є., реалізуючи свій злочинний умисел, спрямований на заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, продовжив перехід на бік ворога РФ в умовах воєнного стану.

З початку березня 2022 року та приблизно до жовтня місяця 2022 року (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) Нестеров Д.Є., перебуваючи на окупованій території Херсонського району в межах населених пунктів Правдине та Миролюбівка, а також на лінії бойового зіткнення зі Збройними силами України на адміністративній межі з Миколаївською областю, у якості командира підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ приймав активну участь у веденні бойових дій, а також у вчиненні воєнних злочинів проти цивільного населення, яке опинилось в окупації та під контролем ЗС РФ.

Так Нестеров Д.Є., переслідуючи мету утримання та контролю над захопленими територіями вище зазначених населених пунктів Херсонського району Херсонської області, Нестеров Д.Є., користуючись своїми повноваженнями командира військового підрозділу РФ, організував протиправну діяльність підлеглих йому військовослужбовців Російської Федерації, спрямовану на: придушення місцевого населення незгідного з політикою окупаційної влади; здійснення фільтраційних заходів та патрулювання на тимчасово окупованій території; сприяння у підривної діяльності та підтримки встановлення на окупованій військами РФ території незаконних органів влади, підконтрольних співробітникам спецслужб та командному складу ЗС РФ, примушування місцевих мешканців до співпраці з представниками держави-агресора, переходу на їх бік.

Крім того, з жовтня 2022 року Нестеров Д.Є. у складі збройних сил ворога (РФ) продовжує приймати участь у веденні бойових дій проти Збройних сил України, знаходячись на лівобережній частині Херсонської області.

Таким чином, Нестеров Дмитро Євгенович, 09.02.1991 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України - державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинені в умовах воєнного стану.

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з

військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

24.02.2022 Указом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановлено введення в Україні воєнного

стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, який у подальшому неодноразово продовжувався та діє на теперішній час.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

У результаті вищезазначених подій, майже вся територія Херсонської області з березня 2022 року знаходилась під окупацією Збройних сил РФ. Починаю з липня місяця до 11 листопада 2022 року Збройними силами України звільнено (деокуповано) частину території Херсонської області, яка знаходиться на правобережжі річки Дніпро, у тому числі місто Херсон.

Відповідно до вимог ч. 1, ч. 2 ст. 2 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03.07.1954 (далі - Конвенція), ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

a) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;

b) захоплення заручників;

c) наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження;

d) засудження та застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного судом, який створено належним чином і який надає судові гарантії, визнані цивілізованими народами як необхідні (стаття 3 Конвенції).

Відповідно до ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 зазначеної Конвенції, вона повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2-й цієї Конвенції. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій.

Відповідно до положень ст. 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Статтею 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

В силу положень ст. 31 Конвенції, жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Згідно ст. 32 Конвенції, Високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 33 Конвенції, жодну особу, що перебуває під захистом, не може бути покарано за правопорушення, якого вона не вчинила особисто. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються.

Згідно із ст. 147 Конвенції, серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричинять великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Статтею 43 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Далі Протокол I), від 8 червня 1977 року передбачено, що збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті, складаються з усіх організованих збройних сил, груп і підрозділів, що перебувають під командуванням особи, відповідальної перед цією стороною за поведінку своїх підлеглих, навіть якщо ця сторона представлена урядом чи властями, не визнаними супротивною стороною. Такі збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка, поряд з іншим, забезпечує додержання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів.

Особи, які входять до складу збройних сил сторони, що перебуває в конфлікті (крім медичного і духовного персоналу, про який йдеться у статті 33 Третьої конвенції, є комбатантами, тобто вони мають право брати безпосередню участь у воєнних діях.

Статтею 51 Протоколу I передбачено, що цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Також статтею 75 Протоколу I заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: вбивство; катування всіх видів - фізичні чи психічні; тілесні покарання; каліцтво; знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, непристойне посягання в будь-якій його формі; взяття заручників; колективне покарання; і погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність,

Встановлено, що Нестеров Дмитро Євгенович, 09.02.1991 року народження, займаючи посаду командира підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ у період з 24 лютого 2022 року перетнув адміністративну межу між окупованою територією Автономної Республіки Крим та Херсонської області, приймаючи активну участь у широкомасштабній агресії та ведені бойових дій на боці РФ проти України.

Приблизно з початку березня 2022 року до жовтня 2022 року Нестеров Д.Є. разом з підпорядкованими йому військовими ЗС РФ дислокувався на окупованій території Херсонського району Херсонської області в межах населених пунктів Правдине та Мироліюбівка, а також на лінії бойового зіткнення зі Збройними силами України на адміністративній межі з Миколаївською областю, де приймав активну участь у бойових діях та вчинив воєнні злочини проти цивільного населення, яке опинилось в окупації під контролем ЗС РФ.

Переслідуючи мету утримання та контролю над захопленими територіями вище зазначених населених пунктів Херсонського району Херсонської області, Нестеров Д.Є., користуючись своїми повноваженнями командира військового підрозділу РФ, організував протиправну діяльність підлеглих йому військовослужбовців Російської Федерації, спрямовану на: придушення місцевого населення незгідного з політикою окупаційної влади; здійснення фільтраційних заходів та патрулювання на тимчасово окупованій території; сприяння у підривній діяльності та підтримки встановлення на окупованій військами РФ території незаконних органів влади, підконтрольних співробітникам спецслужб та командному складу ЗС РФ, примушування місцевих мешканців до співпраці з представниками держави-агресора, переходу на їх бік.

У період часу з 11 по 12 квітня 2022 року, командир підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ Нестеров Д.Є., знаходячись на території с. Правдине Херсонського району Херсонської області, діючи за попередньою змовою та спільно з іншими невстановленими військовослужбовцями РФ, з невстановлених мотивів, діючи у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом, усвідомлюючи, що потерпілі Бербелюк В.М., Грабко С.М., Грибко В.В., Остапюк С.В., Кудяков А.А., Шевчук С.В. та неповнолітня Волохова В.В. є цивільними особами та не беруть участь у воєнних діях, знаходяться під владою супротивної сторони збройного конфлікту, умисно заподіяли їхню смерть у порушення ст.ст. 27(1), 32 Конвенції, ст. 75(2) (а) (а.1) Протоколу I.

Так, в ніч з 11.04.2022 на 12.04.2022 (більш точний час під час досудового розслідування не встановлено) командир підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ Нестеров Д.Є. за попередньою змовою та спільно з іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на умисне вбивство цивільних осіб, проникли на територію пункту по технічному обслуговуванню ТОВ ТАС «Таврія» за адресою: вул. Висоцької, 112, с. Правдине Херсонського

району Херсонської області, де перебували охоронці ТОВ «Сибриз-2» та ТОВ «Сибриз-4» Остапюк С.С., Кудяков А.А., Шевчук С.Р.

У вказаному місці Нестеров Д.Є. діючи за попередньою змовою та спільно з іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ з метою умисного вбивства цивільних осіб, без правових підстав, складання будь-яких документів, у порушення ст. 147 Конвенції, ст.ст. 51, 75 Протоколу I затримали (позбавили волі) Остапюка С.С., Кудякова А.А., Шевчука С.Р., яких доставили до будинку № 55 по вул. Степовій в с. Правдине Херсонського району Херсонської області, в якому знаходились охоронці ТОВ «Сибриз-2» та ТОВ «Сибриз-4» Бербелюк В.М., Грабко С.М., Грибко В.В., а також неповнолітня Волохова В.В.

Подалі, командир підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ Нестеров Д.Є. за попередньою змовою та спільно з іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ в ніч з 11.04.2022 року до 04 год. 20 хв. 12.04.2022 року, перебуваючи у будинку № 55 по вул. Степовій в с. Правдине Херсонського району Херсонської області, діючи умисно, з невстановлених мотивів, у порушення ст.ст. 27(1), 32 Конвенції, ст. 75(2) (а) (а.1) Протоколу I, здійснили умисне вбивство цивільних осіб Бербелюка Владислава Миколайовича, 16.07.1991 року народження, Грабка Сергія Миколайовича, 13.02.1981 року народження, Грибка Валентина Валентиновича 20.11.1998 року народження, Остапюка Сергія Вікторовича, 25.08.1981 року народження, Кудякова Анатолія Анатолійовича, 13.04.1994 року народження, Шевчука Степана Романовича, 19.06.1975 року народження, та неповнолітньої Волохової Вікторії Валентинівни, 07.05.2006 року народження, а саме:

- пострілом з невстановленої вогнепальної автоматичної зброї вбито Бербелюка В.М., якому спричинено тілесні ушкодження у вигляді вогнепального кульового наскрізного поранення голови в області потилиці, внаслідок чого настала смерть; пострілом з невстановленої вогнепальної автоматичної зброї вбито неідентифіковану особу охоронця, якому спричинено вогнепальне кульове наскрізне поранення голови в області потилиці, внаслідок чого настала смерть (тіло загиблого не вдалося ідентифікувати, але воно може належати Грабку С.М. або Грибку В.В. або Шевчуку С.Р.);

- потерпілим Кудякову А.А. Остапюку С.В., Волоховій В.В. та двом невстановленим на теперішній час особам охоронців (тіла яких можуть належати Грабку С.М. або Грибку В.В. або Шевчуку С.Р.) зв'язали руки та ноги, після чого приблизно о 04 год. 20 хв. 12.04.2022 здійснили їх умисне вбивство шляхом підриву всередині будинку нештатним способом - ініціюванням електричного, вогневого, тощо бойового припасу, а саме артилерійського снаряду (калібру 122 мм або 152 мм), що спричинило розтрощення голови з повним руйнуванням головного мозку Кудякова А.А. та призвело до його смерті; спричинило уламкове ураження голови Остапюка С.В. та призвело до його смерті; спричинило відкрите проникаюче осколкове поранення голови з багатоуламковим переломами кісток черепа, грудної

клітини, кінцівок Волохової В.В та призвело до її смерті; спричинило множинні руйнації тіла невстановленої на теперішній час особи охоронця та призвело до його смерті; спричинило багатоуламковий перелом кісток черепа з повним руйнуванням головного мозку невстановленої на теперішній час особи охоронця та призвело до його смерті.

Командир підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ Нестеров Д.Є. достовірно знав, що потерпілі не належали до складу ЗСУ чи інших військових формувань України, не брали участь та не готувалися брати участь у військових діях, у них була відсутня будь-яка зброя. Ці обставини вказують на усвідомлення Нестеровим Д.Є. обставин, які свідчили про захищений статус цивільних осіб у потерпілих за Конвенцією.

Таким чином, командир підрозділу морської піхоти Чорноморського флоту ВМФ ЗС РФ Нестеров Д.Є., діючи за попередньою змовою з іншими невстановленими військовослужбовцями РФ, порушили інші закони та звичаї війни, які полягали в умисному вбивстві осіб, котрі перебувають під захистом, чим грубо порушено ст.ст. 27(1), 32, 147 Конвенції, ст. 75 (2) (а) (а.1) Протоколу I.

Таким чином, Нестеров Дмитро Євгенович, 09.02.1991 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України – у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаних з умисним вбивством, вчинених за попередньою змовою групою осіб.

Слідчий у кримінальному провадженні-
заступник начальника відділу розслідування
злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту
ГУНП в Херсонській області
майор поліції

 Олексій Ярославович САМОТЬОСОВ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні-
прокурор відділу протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Херсонської обласної прокуратури

 Михайло Михайлович МИХЕЙЧЕНКОВ

« 08 » червня 2023 року